

Геаметрыя, якая абавязкова спатрэбіцца!

Мода на адзенне і ўпрыгажэнні мяняецца з хуткасцю ветру. Але рэчы аўтарскай работы, якія існуюць у адзіным экзэмпляры, маюць найбольшую каштоўнасць. Пра тое, як не страціць арыгінальнасць, трапішы пад уплыў індустрыі моды і розных трэндаў, гутарка з супрацоўніцай Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі, даследчыцай літаратуры, аўтаркай многіх ініцыятыў і праектаў Таццянай Лаўрык.

— Таццяна, што натхніла займацца бісерам?

— У дзяцінстве я кожнае лета праводзіла ў бабулі і дзядулі ў вёсцы Моўчадзь, што ў Баранавіцкім раёне Брэсцкай вобласці. Там жылі бацькі і маці, і таты. Ужо ў тыя часы мне падабалася шыць адзенне для лялек. Бабуля ў мясцовай швачкі здабывала мне абрэзы тканіны самых розных колераў. Таму і лялькі атрымліваліся заўсёды вельмі модна апранутыя. Бабуля Рыга (Малгажата) была майстрыцай на ўсе рукі: вязала, навучыла і мяне, шыла, вышывала крыжыкам. У мамы і маёй сястры такіх здольнасцей не было. Таксама добра шыла прыгожае адзенне для сябе мая цётка — малодшая сястра мамы. Магчыма, гэта паўплывала, хацелася быць на яе падобнай. Да таго ж яна вельмі прыгожа малявала: перадаўся талент дзядулі, які ўспадчыніў яго ад сваёй маці — яна стварала іконы. Сам дзядуля выкладаў беларускую мову і літаратуру ў школе-інтэрнаце, але вёў яшчэ гурток маленькіх мастакоў. Якія прыгожыя палотны ён маляваў! І цяпер адно з іх вісіць у маёй кватэры: напісана алеем, у прыгожай аправе! Захаваліся ў дзядулі і бабулі вельмі прафесійныя карціны мастака пачатку XX ст. — дзядзькі дзядулі.

Услед за цёткай я пачала цікавіцца швейнай справай, наведвала курсы

кройкі і шыцця, шыла для сябе незвычайнае арыгінальнае адзенне. У 1990-я аднакурснікі і аднакурснікі з непаразуменнем іншы раз успрымалі мой стыль. Заўсёды любіла ўпрыгожыць строй незвычайнымі пацеркамі, асабліва з каштоўнымі камянямі. А ў тыя 1990-я дзяўчаты насілі ў пацерках бурштын, гранат доўгімі нізкамі. У пачатку XXI ст. такая мода пачала адыходзіць, успрымалася ўпрыгажэннем для ўжо немаладых жанчын. Да таго ж і шыць на сябе ўжо не хапала часу, з'явілася моднае адзенне, якое можна было лёгка набыць. У мяне ўзнікала новыя зацікаўленасці. Але разам з тым хацелася заставацца стыльнай і моднай.

У выніку вырашыла выбраць курсы па стварэнні арыгінальных мастацкіх упрыгажэнняў. Так выйшла на бісерапляценне. У першую чаргу хацелася рабіць нешта для сябе, родных. Разуменяла, што калі буду старанна вучыцца,

то змагу ствараць аўтарскія падарункі. Да таго ж падабраўся добры калектыў у групе: усе апантаныя, зацікаўленыя — вучыцца было прыемна. З натхненнем выконвала дамашнія заданні. А дзякуючы таму, што ў мяне была цэлая скрынка пацерак з каменчыкаў, то і рабіла ўсё з задавальненнем. Да таго ж змагла зноў вярнуцца да сваіх любімых каменняў, але ўжо ў бісернай аздобе, больш сучаснай.

— На першы погляд здаецца, што гэтая праца вельмі аднастайная. Як у цябе хапае цягнення гадзінамі працаваць з такім матэрыялам?

— На жаль, не заўсёды магу доўга сядзець з бісернымі ўпрыгажэннямі. Па характары я не з уседлівых. Але вельмі хацелася, акрамя ўпрыгажэнняў, навучыцца і ткаць з бісеру, рабіць дызайнерскія рэчы. Гэта патрабуе часу, вытрымкі, уважлівасці. Станок у мяне самаробны, я выткала з бісеру некалькі малюнкаў па ўжо распрацаваных схемах. Зрабіла дрэва бансай з чырвонага бісеру, якое мяне так радуе дома; займалася ювелірнымі яйкамі. Праца цікавая, але патрабуе шмат вольнага часу, якога сёння ў мяне, на жаль, няма.

Кожны чалавек у пэўны момант свайго жыцця займае ў большай ступені працай ці рукі, ці галаву. Магчыма, той час, які я аддавала на бісерапляценне, паўплываў на вялікую колькасць цяперашніх ініцыятыў, якія проста фарміраваліся ў цішы разваг і думак у маёй галаве, а цяпер не даюць спакойна спаць.

— Раскажы, калі ласка, пра свае адчуванні падчас працы. Што яна дае табе акрамя пачуцця задаволенасці, калі бачыш гатовую рэч?

— Апошнім часам шмат рабіла амерыканскіх жгутоў, якія ў сваім складзе маюць каштоўныя каменні і могуць упрыгожыць любы строй. Трымаеш у руках

гатовую рэч і адчуваеш задавальненне, асалоду ад таго, што нешта зрабіў уласнымі рукамі, і ўпрыгажэнне непаўторнае. Шмат падарыла такіх жгутоў родным і блізім, прыдумвала і стварала іншыя незвычайныя пацеркі з каменняў і бісеру. У свой час рабіла рэчы і на заказ, але зразумела, што адчуванне зусім іншае, чым калі робіш нешта сабе ці ў падарунак. Часта згадваю бабулю і думаю, што яна ганарылася б мною: працую рукамі — атрымліваецца прыгажосць.

— Ты выкарыстоўвала гатовыя схемы ці штосьці прыдумвала сама?

— І гатовыя схемы, і прыдумвала. Напрыклад, яйка, якое апляла бісерам. Малюнак выбірала сама, ён нагадваў пра снег, снежныя заносы і холад, якія адчувала тады ў душы. На той час любімым быў сіні колер. Стаўленне да яго ўжо змянілася. Цяпер гэта неабходнасць офіснага стылю.

— Што галоўнае ў бісерапляценні і ці можа гэтаму навучыцца кожны?

— Майстру бісерапляцення патрэбна ўсёадпаведнае адчуванне стылю, умерне падбіраць колеры і бачыць малюнак таго, што павінна быць створана яго рукамі. Таму не абысціся без вобразнага ўяўлення, ведання геаметрыі, матэматыкі. Чаму? Вялікае значэнне пры стварэнні такіх рэчаў адыгрывае правільны падлік рознакаляровых бісерын, уяўленне фігуры, якая павінна сфарміравацца. Я не была вялікім матэматыкам у школе, слаба разумела геаметрыю, таму для мяне стала радасцю спазнаць таямніцы бісерапляцення. Яно нагадвае вязанне, але разам з тым і адрозніваецца. Не кожны можа авалодаць гэтай тэхнікай. Цяжка сказаць, чаму. Магчыма, як і вязаць не кожны можа. Залежыць ад вобразнага ўспрымання, адчування стылю, колераў...

Таша ШПАКОЎСКАЯ